

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Ohälsa på omsorgsboende inte Peabs fel – kommun nekans 40 miljoner i skadestånd

Publicerad

19 AUG 2022

Enköpings kommun begär men nekans 40 miljoner kronor för fel i Peabs entreprenad rörande ett omsorgsboende med 57 lägenheter. Tingsrätten ifrågasätter inte att personal upplevde besvär i form av torra ögon, andningsbesvär och huvudvärk men att det berodde på fukt från golvet är inte visat.

Enköpings kommun och Peab Bostad AB ingick ett entreprenadkontrakt den 17 oktober 2013. Kontraktet omfattade en utförandeentreprenad för uppförande av ett omvårdnadsboende i Åkersberg i Enköping. För entreprenaden gällde de allmänna bestämmelserna AB 04. Tvisten i målet rör frågorna om fel i byggnadens golvkonstruktion uppkommit under garantitiden samt om Peabs ansvar för sådana eventuella fel.

Entreprenaden godkändes vid slutbesiktning den 17 juni 2015.

Entreprenaden omfattade totalt 57 lägenheter och tillhörande gemensamma utrymmen för administration, service och vård. Den totala ytan var 5 100 kvadratmeter. Entreprenaden bestod av tre huskroppar som var sammankopplade med en gemensam del i mitten.

Golvkonstruktionen i de aktuella delarna av Åkersbergs omvårdnadsboende är enkelt beskriven uppbyggd på en gjuten betongplatta med avjämningsmassa på och överst en limmad plastmatta. Efter att entreprenaden slutförts och verksamheten inletts i lokalerna fick kommunen in klagomål om ohälsa från personer som vistats i lokalerna, framför allt personalen. Efter en utredning begärde kommunen att Peab skulle avhjälpa fel i golvet. När Peab inte avhjälpte något fel har kommunen uppdragit åt annan att utföra åtgärder med golvet. Som ett led i de åtgärderna evakuerades Åkersberg och verksamheten bedrevs i ersättningslokaler under drygt ett års tid.

Tvisten gäller om det förelegat ett fel i entreprenaden och om Peab i så fall ska ersätta kommunens kostnader för att avhjälpa felet samt ersätta kommunens skada. Kommunen yrkar att tingsrätten ska

förplikta Peab att till Kommunen att betala ett belopp om 39 632 765 kronor. Kommunen hävdar att Peab inte utfört entreprenadarbetena fackmässigt. Påvisade emissioner visar att teknisk skada i form av kemisk reaktion av komponenterna i golvkonstruktionen har uppstått. Någon konkurrerande skadeorsak föreligger inte. Felet har lett till skada för kommunen.

Skadan består av förhöjda värden av n-butanol, kraftig kemisk skaderelaterad lukt, tydligt förhöjd ammoniakhalt och förhöjt TVOC (Total Volatile Organic Compound, det vill säga den totala mängden flyktiga organiska ämnen), vilket har konstaterats genom kammarprov och FLEC-stansmätning.

Kommunens yrkade ersättning för faktiska kostnader för boendet avser bland annat kostnader som har uppstått under tiden som Åkersberg har varit evakuerat och verksamhet inte har kunnat bedrivas där. Därtill kommer kostnader för ersättningsboende med mera.

Uppsala tingsrätt konstaterar först att det inte är tingsrättens uppgift att fastställa orsaken till upplevda hälsobesvär hos personalen på Åkersberg. Tingsrätten har inte heller till uppgift att slå fast vad uppmätta halter av olika ämnen faktiskt beror på.

Tingsrättens uppgift är begränsad till att bedöma om något av de av kommunen påstådda felen förelegat i entreprenaden och om ett sådant fel i så fall orsakat en ersättningsgill skada för kommunen som Peab är ansvariga för.

Enligt tingsrätten finns det flera alternativa förklaringar till de fynd som enligt kommunen visar på en skada orsakad av fukt. De tekniska utredningarna och de sakkunnigas uppgifter om de ämnen som påträffats i de utförda mätningarna ger inte tillräckligt stöd för att det förelegat en fuktrelaterad teknisk skada i golvet. Frågan är då om eventuell ohälsa hos de som vistats på Åkersberg ger stöd för att det förelegat en fuktrelaterad teknisk skada i golvet.

Kommunen har som stöd för uppfattningen att det förelegat en fuktrelaterad teknisk skada i golvet anfört att personal och de boende i Åkersberg har blivit sjuka. Kommunens resonemang går ut på att det måste ha funnits en teknisk skada i golvet som beror på fukt eftersom de som vistats i byggnaden har blivit sjuka med symtom som orsakas av fuktiga byggnader och att symtomen upphört efter att avhjälpande åtgärder vidtagits.

För att pröva frågan om ohälsa hos personal och boende utgör ett stöd för att en teknisk skada förelegat i golvet måste utredningen av ohälsan samt orsakssambandet mellan ohälsa och en eventuell golvskada bedömas.

Kommunen förelades av miljö- och byggnadsnämnden i kommunen att flytta ut från lokalerna senast den 1 januari 2018. Av beslutet framgick även att kommunen skulle göra en medicinsk bedömning av varje enskild boende och redovisa en avidentifierad sammanställning till nämnden. Enligt en representant för kommunen gav kommunen in en sådan sammanställning. Den upprättade sammanställningen har dock inte givits in i målet. Det finns ingen skriftlig bevisning som tar sikte på de boendes ohälsa.

Däremot finns det personer som vittnat i målet om sina besvär. Och sakkunniga har hörts om orsakssambandet mellan de av personalen uppgivna hälsobesvärerna och en nedbrytningsskada i golvet. De har haft olika uppfattning beträffande frågan om det finns vetenskapligt stöd för ett samband mellan en golvskada och de förekommande symtomen.

Tingsrätten ifrågasätter inte att framförallt personal upplevde besvär i form av torra ögon,

andningsbesvär och huvudvärk som hängt samman med vistelse i lokalerna. Däremot är det oklart hur många som haft besvär och hur allvarliga besvären har varit. Sammantaget ger utredningen underlag för slutsatsen att det fanns hälsoproblem hos personalen på Åkersberg som kan kopplas till vistelse i lokalerna. Stor osäkerhet råder dock om hälsoproblemens allvar, utbredning och omfattning. Vittnena har lämnat en samstämmig bild av att besvären inte återkommit efter att verksamheten flyttat tillbaka till Åkersberg.

Det finns dock möjliga alternativa orsaker till ohälsa. Tingsrätten konstaterar att kommunen inte har visat någon utredning som utesluter ventilationen som en orsak till hälsobesvären. Den utredning som förebringats talar för att hälsoproblemen kan bero på nedbrytning i golvet men kan också ha andra orsaker. Sammantaget anser tingsrätten att de hälsoproblem som framkommit i målet inte med någon styrka talar för att det måste ha funnits en teknisk skada i golvet som berott på fukt.

Tingsrätten prövar därefter om det förelegat fel i entreprenaden som inte har sin grund i fukt. Även här är det kommunen som ska visa att det föreligger en konkret avvikelse i det fysiska slutresultatet från vad som är ett kontraktsevenligt resultat. Kommunen har dock inte lyckats visa att det förelegat fel på grund av material eller materialens kompatibilitet som Peab svarat för.

Kommunens talan ska därmed lämnas utan bifall. Enköpings kommun ska därmed betala Peab Bostad AB:s rättegångskostnader med 7 096 847 kronor.

Domen är överklagad.

Mikael Kindbom

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Skadeståndsrätt](#), [Hälsa- och sjukvårdsrätt](#), [Entreprenadrätt](#), [Köprätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter